



HJEMMEEKSAMEN I
SPESIALFAGET RETTSHJELP,
JUR-3608

Høsten 2006
27. november – 1. desember

- oo 0 oo -

Den 21.03.2006 tok Politimesteren i Helgeland ut tiltale mot Knut Kirkerud for trygdemisbruk. Samme dag ble saken oversendt Brønnøy tingrett med anmodning om berømmelse av hovedforhandling, og det fremgikk av oversendelsen fra politiet at tiltalte ønsket advokat Per Persen oppnevnt som sin forsvarer.

Advokat Persen bekreftet at han påtok seg oppdraget, og han ble den 04.04.2006 oppnevnt som forsvarer for tiltalte. Hovedforhandling ble samtidig i samråd med aktor og forsvarer berammet til tirsdag 06.06.2006.

Fredag 02.06.2006, som var siste arbeidsdag før hovedforhandlingen skulle starte, ble tingretten kontaktet av advokat Peder Ås som meddelte at tiltalte heller ønsket ham som forsvarer, at tiltalte ikke hadde vært i kontakt med den først oppnevnte forsvarer og han fremsatte begjæring om utsettelse av den berammede hovedforhandling. Tingretten avslo først begjæringen om oppnevning av ny forsvarer og utsettelse av hovedforhandlingen, men omgjorde den etter at tiltalte selv kontaktet retten og bekreftet dette. Avgjørelsen ble truffet etter en samlet vurdering hvor det ble lagt vesentlig vekt på tiltaltes eget ønske og at tiltalte ikke kunne sies å få den bistand som han hadde krav på av den først oppnevnte forsvarer.

I samråd med advokat Ås og aktor ble saken omberammet til 16.06.2006. Tiltalte ble samme dag gjort kjent med omberømmelsen, at ytterligere utsettelse ikke kunne påregnes og at begjæring om oppnevning av advokat Ås som ny forsvarer måtte oversendes tingretten skriftlig innen 06.06.2006. Den 06.06.2006 oversendte advokat Ås en telefaks hvor han opplyste at tiltalte hadde anmodet ham om å overta forsvaret for han, og at han hadde sagt ja

til det. Han begjærte seg samtidig oppnevnt som tiltaltes forsvarer. Tingretten tok advokat Ås' begjæring om å bli oppnevnt som ny forsvarer til følge samme dag.

Dagen etter, den 07.06.2006, mottok tingretten skriv fra advokat Karl Holm hvor han begjærte seg oppnevnt som tiltaltes forsvarer, samtidig som han ba om at hovedforhandling ble ytterligere utsatt til etter rettsferien. Årsaken til dette var at Knut Kirkerud hadde tatt kontakt med ham og bedt han overta. Kirkerud hadde oppdagat at advokat Ås for mange år siden hadde vært forsvarer for Kirkeruds nabo Lasse Tverr. Kirkerud hadde den siste måneden vært i hissig konflikt med Tverr på bakgrunn av en byggesak. Han hatet Lasse Tverr intenst på bakgrunn av tvisten, og mente at advokat Ås ikke kunne ivareta hans egne interesser på den måte han krevde, siden advokaten tidligere hadde representert Tverr. Kirkerud mente dette var et problem for ham, selv om advokat Ås ikke hadde representert Tverr på noen måte i den tvisten han selv hadde med Tverr.

I skriv av 08.06.2006 avslo tingretten begjæring fra advokat Holm om oppnevning som tiltaltes forsvarer. Det ble samtidig opplyst at hovedforhandling ikke ville bli ytterligere utsatt. Kopi av dette skriv ble oversendt Knut Kirkerud og advokat Peder Ås samme dag. Kirkerud påkjærte beslutningen til lagmannsretten, som forkastet kjæremålet, og fastholdt at advokat Ås var oppnevnt forsvarer og at utsettelse ikke skulle gis.

I skriv av 14.06.2006 tilskrev advokat Ås tingretten og opplyste følgende:

"På grunn av all usikkerhet vedrørende ev. oppnevning av ny forsvarer, har jeg verken fått saken fra adv. Persen eller fra politiet. Saken lar seg ikke gjennomføre på fredag. Jeg begjærer følgelig saken utsatt til etter rettsferien. Eventuelt må jeg fratre som forsvarer."

Advokat Ås viste i telefonsamtale med tingretten samme dag til omstendighetene omkring "klientkonflikten", slik tingretten tidligere hadde fått opplyst fra advokat Holm. Advokat Ås fremholdt at Kirkerud hadde sagt til han at *"han ikke måtte våge å vise seg i retten"*. Advokat Ås mente selv at det ikke var noe i veien for å ta oppdraget for Kirkerud, men at det hele var nokså ubehagelig.

Tingretten besvarte brevet og telefonsamtalen samme dag, og ga uttrykk for at den ikke kunne se at det skulle herske noen usikkerhet vedrørende oppnevning av forsvarer, at hovedforhandling ville bli avholdt som berammet 16.06.2006 og at tingretten forutsatte at

advokat Ås som offentlig oppnevnt forsvarer møtte og ivaretok tiltaltes interesser, slik også lagmannsretten hadde bestemt.

I skriv datert 15.06.2006, mottatt av tingretten på telefaks klokken 10.16, opplyste advokat Ås at han ikke ville opptre i retten mot sin klients vilje og at han derfor ikke ville møte i retten dagen etter da han ikke kunne ivareta tiltaltes interesser på en tilfredsstillende måte. Advokat Peder Ås møtte ikke til hovedforhandling den 16. 06.2006.

- oo 0 oo -

- 1) Ta utgangspunkt i Advokatforskriften gitt med hjemmel i domstoloven om regler for god advokatskikk, kapittel 12, pkt 3.1.6, og drøft de etiske spørsmål som måtte oppstå for advokat Ås i denne saken.
- 2) Etter straffeprosessloven §105 har den offentlig oppnevnte forsvarer plikt til å gjennomføre sitt oppdrag med mindre *"....det er oppstått forhold som gjør det urimelig å pålegge ham å fullføre oppdraget."* Hvis det forutsettes at advokatens opptreden i saken ville være i strid med de advokatetiske regler i forhold til Kirkerud, kunne retten likevel pålegge ham å møte?
- 3) Hvis tingretten fastholdt at advokaten skulle møte, og at det ikke ble gitt noen utsettelse, kunne advokatens manglende oppmøte sanksjoneres av retten i ettetid?

- oo 0 oo -

- 4) Drøft og forklar innholdet i rettshjelplovens formålsbestemmelse § 1 første ledd, slik den lyder etter lovendring av 15.04.2005 nr. 17: *"Fri rettshjelp etter denne lov er en sosial støtteordning med formål å sikre nødvendig juridisk bistand til personer som ikke selv har økonomiske forutsetninger for å kunne ivareta et rettshjelpsbehov av stor personlig og velferdsmessig betydning."*

Tillegg for 30 SP-kandidater;

Advokat Lars Holm avsluttet sin juridiske embetseksamen våren 1984, og han ble ansatt som advokatfullmektig i august 1984. Etter avtjent fullmektigtid fikk han den 10.09.1986 advokatbevilling. Som advokatfullmektig, og senere som advokat i egen næring, prosederte han en rekke sivile og straffesaker for både tingretten og lagmannsretten.

I januar 2005 leverte advokat Holm sitt advokatregnskap, men grunnet mange utenlandsreiser i perioden desember 2004 til april 2005, fikk han ikke levert revisjonserklæring etter reglene i advokatforskriftens § 3a-13 til Advokatforeningens Tilsynsråd. Holm hadde gjennom sin advokatforretning en rekke oppdrag i Spania i forbindelse med omsetning av ferieboliger, og dette var hovedgrunnen til hans mange reisefravær. Ut over høsten 2005 var det en utstrakt korrespondanse mellom advokat Holm og Tilsynsrådet, og han fikk varsel om tilbakekall av advokatbevillingen dersom han ikke senest 24.11.2005 leverte revisorbekreftelse i henhold til gjeldende regler. Advokat Holm var på nytt ute på reise i Spania, og rakk ikke fristen til Tilsynsrådet.

Etter innstilling fra Tilsynsrådet, besluttet Advokatbevillingsnemnda den 14.02.2006 å tilbakekalle advokatbevillingen til advokat Holm.

Advokat Holm hadde den 21.12.2005 tatt ut stevning for Vestfjord tingrett på vegne av sin klient Måga Havbruk AS. Saken gjaldt krav om erstatning for skade Bjarkøy Brønnbåtdrift AS påførte havbruksanlegget da de skulle ta opp levende fisk for transport til slakteriet. Skadene var totalt på 250 000 kroner, og det var maktpåliggende for Holm å levere stevningen innen 21.12.2005 siden kravet ville bli foreldet den 03.01.2006. Partene var begge enige om at foreldelse inntrådte denne dato. Bjarkøy Brønnbåtdrift AS hadde levert tilsvarende, og saken ble berammet til hovedforhandling i Harstad den 15.03.2006.

Rett ble satt den 15.03.2006, og Holm møtte som prosessfullmektig på vegne av saksøker Måga Havbruk AS. I tillegg møtte daglig leder i Måga Havbruk AS, Karl Thommesen med fullmakt fra styrets formann. I fullmakten var det opplyst at daglig leder hadde alle fullmakter til å representere selskapet i den pågående rettssak. Bjarkøy Brønnbåtdrift AS møtte med styrets formann samt sin prosessfullmektig advokat Kirkerud. Saken ble forhandlet, og tatt opp til doms. Holm hadde helt glemt at bevillingen var trukket tilbake, og tingretten ved sorensskriver Fuglesang hadde ingen kunnskap om dette forholdet.

To uker etter hovedforhandlingen, men før dom var avsagt, kom Holm på at han ikke hadde advokatbevillingen inntatt da saken ble behandlet i tingretten.

Drøft og avgjør følgende:

- 5) Hvilken prosessuell betydning har det at Holm ikke hadde advokatbevilling under hovedforhandlingen?
- 6) Hadde Holm plikt til å underrette tingretten om forholdet? Begrunn svaret.
- 7) Hva er konsekvensene av manglende advokatbevilling hvis
 - a) Tingretten blir kjent med manglende advokatbevilling før dom avsies?
 - b) Motparten blir kjent med forholdet etter at dom er avsagt?
- 8) Hvis resultatet blir at dom avsies selv om advokat Holm manglet bevilling, og at dommen deretter oppheves grunnet saksbehandlingsfeil, hva er Måga Havbruk AS' rettsstilling overfor Holm?

Spørsmålene 1 til og med 4 skal besvares av alle.

Spørsmålene 5 til og med 8 skal bare besvares av kandidater som har spesialfag med 30 studiepoeng.

Tre eksemplarer av oppgaven leveres i ekspedisjonen innen fredag 10. november klokken 15.00. Et eksemplar sendes på e- post til følgende adresse; postmottak@jus.uit.no

Foreløpig sensur (bestått/ikke bestått) faller torsdag 14. desember klokken 14.00 og kunngjøres på fakultetets oppslagstavle utenfor Informasjonen. Muntlig eksamen for de som består den skriftlige delen, er fredag 15. desember, og finner sted på rom 4.504 og starter klokken 10.00. Kandidatene får den endelige karakteren opplyst umiddelbart etter den enkeltes muntlige prøve.

Lykke til!

Tromsø 17. november 2006



Per Christiansen
Eksamensleder